

ka nem épen
dja el Sándor
képek minden
snél. Művész

KIS LAP

SZÜLŐI REMÉNYEK. (Lásd a 267. lapon.)

. Megelégszem
la. Örvedetes
ba léptél.

Athenaeum-épület
észv. társulat.

A GAZDAG ROKON.

— Vigjáték egy felvonásában. —

(Vége.)

V. JELENET.

Előbbiek. Zsidó fiu.

Zsidó fiu (nyakában mindenféle aprósággal telerakott nyitott szekrénykével.) Leg-alázathosabb szolgálója tekinthető és nagyságos ifioraság, ne thessen megharagodni, hogy beléptem . . . hallottam, hogy itt finom urí oraság lakik, talánthán vásárolnak az én fám portékáimból . . . thessen megnézni, nagyságos ifioraság, sopa fám portékha, echte Pariser Waare, odkolon és eszbuké, épen ilyen kedves kisasszonykáknak való, ez meg finom szappan, fogkhefe, a mitül a szép ifioraság foga olyan fényes lesz mint a sopa tiszta gyöngy!

Béla. Meghiszem, kedves barátom, hogy csupa jó portéka, de mi nem vásárlunk, nincs szükségünk semmire.

Zsidó fiu. Ah, kedves thekinthető ifioraság, tegyen meg nekem oztat a kegyelmetességet, vásároljon valamit, csak valami kicsikét! Ma egész nap hiábo jártham, senkhi sem vette semmit . . . pedig olyan beteg is vagyok, alig is birom folytatni a kereskedést. (Bágyadtan megtámaszkodik egy székhez.)

Évike. Szegény fiu! Bizony szívesen vásárolnék tőled, csak egy kissé több pénzem volna. De legalább ülj le és pihenj kissé . . . sokat kell fáradnod, ugy-e?

Zsidó fiu (leül.) Száz esztendeig éljen, drága jó kisasszonykám. Hajh, bizony, hojd sokat khel fáradni! de az nem volna baj, csak egészséges legyek, akkor megélek a geseft után.

Béla (bort tölt a pohárba.) Ha beteg oltál és gyöngö vagy, akkor ez a jó tokaji or kissé megerősít. Igyál . . . és itt van temény is, egyél!

Zsidó fiu. Khétszáz esztendeig éljen, kedves jó ifioracskám! Alig bátorkodhatom magamat . . .

Évike. No csak egyél, szívesen adjuk, amink van. (Zsidó fiu eszik, de ezalatt figyelmesen hallgat Béla és Évike beszédére, bár látszólag ugy tesz, mintha nem ügyelne reájok.)

Béla (Évikéhez.) Bizony szívesebben is adom ennek a szegény fiunak, mint annak a kényeskedő Gusztávnak.

Évike. Magam is! Oh, akkor már bizony majd megharagudtam . . . mondtam nekik, hogy ez beteg mamánknak való, de azért ők csak tovább lakomáztak. De tulajdonképen mit is akartak nálunk? Mert azt nem hiszem, hogy mamácskánk egészsége után jöttek tudakozódni; soha sem tették!

Béla. Oh, én gyanitom, miért jöttek. Azt akarták kifürkészni, nem ígérte-e meg nekünk a bácsi határozottan, hogy Aladárt mi hozzánk küldi. Nagyon sokáig emlegették.

Évike. Igazad lehet. És ha ezért jöttek, akkor megelégedve távozhattak, mert megtudták, hogy a bácsi nekünk is csak azt irta, a mit nekik, Aladár majd maga választ, ha megérkezett.

Béla (fejét vakarva.) Ez bizony elég hiba, hogy a bácsi így rendelkezett. Az igazat megvallva, én nagyon szeretném, ha Aladár hozzánk jönne. Milyen pompásan volnánk akkor! Fogadom, még azt a néger kis inast is ugy megtanítanám ma-

gyarul, mintha a hortobágyi pusztán született volna. Aladár pedig igazi testvérem volna... épen egy osztályba is járunk s ha jóra való fiu, szeretném épen úgy, mint mamácskát és tégedet. (Megöleli Évikét.)

Évike. Persze, persze, nagyon szép volna, ha mi hozzánk jönne. De hát ki tudja, nem fog-e minket választani? Ha megtudja, hogy bár szegény emberek vagyunk, de tiszta szívből fogjuk őt szeretni, mintha édes testvérünk volna, — talán végre is inkább hozzánk jó.

Béla. Oh, hugocskám, csakogy mi nem fogunk ám eléje szaladni, nem fogjuk előtte dicsekedni s ő nem tudhatja, hogy mi igazán jó szívvvel várjuk. Azután meg a bácsi nagy ur, igen gazdag s képezelem, hogy Aladár nagy fényhez és kényelemhez van szokva; ha megérkezik és látja a mi szerény házunkat és Juliskáék pompás lakását, félek, inkább ő hozzájuk fog hajolni, ott inkább fogja magát otthon érezni. Ha pedig talán még büszke is és hivalkodó, akkor bizony nem is fog reánk nézni, hanem még szégyelni fog mint afféle szegény rokonokat.

Évike. Ne ítéljük előre, kedves Béla! Hátha nem úgy lesz? Meglehet, hogy Aladár épen azokat fogja választani, akikről hiheti, hogy igazán szeretni fogják s nemcsak a gazdag rokont nézik benne.

Béla. No, meglehet. Nálunk bizony jó dolga lenne... én segítenék neki a latinban és a számtanban, mert tudod... ebben én vagyok a legerősebb az egész iskolában... ő pedig megtanítana engemet francziául s én aztán más fiuknak adnék franczia-leczkéket; ezzel ismét

szépecskén szereznék pénzt kedves mamánknak.

Évike. Oh, akkor talán magadnak is megtarthatnál valamit, mert a bácsi bizonyosan adna annyi, hogy kedves mamánknak többé nem kellene mindig aggódnia. Oh, én leginkább csak azért óhajtanám!

Béla. Azért mégis jobb lesz, ha nem számítunk reá. Igaza volt Gusztávnak, sokkal jobb előre lemondani, mint hiu reményeket táplálni. Én azt hiszem, hogy Gusztávék már irtak a bácsinak s irtak rólunk olyat, hogy Aladárnak nem lesz kedve hozzánk jönni.

Évike (félleg bus lemondással.) Igaz, igaz! Ugy hát Isten veled, szép remény, maradunk a régiben!

Zsidó fiu, (ki eddig a meghatottság jeleivel hallgatta a beszédet, fölkel). Most már jól kipihentem, thovább mehetek. Khöszönöm a nagyságos ifioraság jóságát!

Évike. Ni, bizony egészen megfélekedtünk a mi szegény nagykereskedőnk-ről. No Isten veled:

Zsidó fiu. Csakogyan nem vásárol semmit a thekintetes ifiór? Olcsón adom, fele áron adom, so wahr ich lebe, csak hogy egy kis gseftet csináljak. Thessék megnézni ezt a szappant... igazi párisi purtéka... magamnak thiz khrajczárba khorólte thizenkheftüért odaadom a khedves kisasszonynak. Fain purtéka, olyan lesz tüle a bür, mint a legfinomabb se-lyembársony.

Évike. Nincs szükségem rá!

Zsidó fiu. Hát odaadom thiz krajczárért... odaadom nyolez krajczárért... meg nem bánja...

Béla. De hallottad, hogy nincs szükségünk reá.

Zsidó fiu. No hát odaadom hat krajczárért . . . veszíthek rajta, de nem sajnálom ilyen jó ifioraságtul . . . nagyon jó a szemre is . . . meg a szakhál is mindjárt megnü tüle (ráerőszakolja Bélára) vegye meg khedves ifior és csináljon prezentet a nagyságghos kisasszonykának.

Béla (átveszi és Évikeének adja). Jól van no, hát már csak megveszem. Legyen ilyen ritka párisi portékád, Évike.

Évike (vigan). Én majd kölcsön adom neked, hogy szakáloed nőjjön tőle. Haha!

Béla. (fizet). Itt a hat krajczár. Valld meg, hogy elébb fillentettél, mikor azt mondtad, hogy magadnak is tizbe kerül. Hiszen tönkre mennél, ha így folytánád a gseftedet.

Zsidó fiu. No, egy kis profit még így is csak marad, thübb, mint gondolják . . . hogy megüsmérthem a khedves ifioraságot, milyen szivesek még hozzám szegény zsidó fiuhoz is, már az is nekhem sokat ér. — De itt van még finum parfume, valudi párisi otkolón . . . épen ilyen khedves kisasszonykhának való . . .

Évike. Oh, az már igazán nem kell; kár hogy elébb nem jöttél, mikor itt voltak gazdag rokonaink, azok talán megvették volna.

Zsidó fiu (élenken.) Gazdag? Hol vannak? Hol laknuak? Oh, fölkeresem, thalántán ott nagy gseftet csinállok.

Béla. Kisértsd meg, ott csakugyan jobb szerencséd lehet, mert rokonaink szeretnek mindenféle csecsebecsét összevásárolni, van rá pénzüik.

Zsidó fiu. Oh, thülem csopa hasznos partékat khapnuak; nagyon szépen megkhüsönöm, ha khedves ifior megmondja a gazdag oraság lokását.

Béla. A főutezán laknak, a negyedik számu házban.

Zsidó fiu. Ah vaj! Ott nincs gseft, oztat már ismerek!

Évike. No no, mért ijedsz meg anynyira? Voltál már ott?

Zsidó fiu. Száz eszthendüig éljen, drága jó kisasszonyka! Hogy voltham-é? Voltham, de nem jól voltham! Jaj, jaj! Az ifju oraság nagyon jó khedvőnek tetszett lenni és molatságbul két nagy khotyát ószította rám és igen nevette, mikhur szalatham és a khotyák a khabátombul egy darabot lethéptek. Jó tréfa volt, ugy-e khedves khisasszonyka?

Évike. Oh, hiszen az csunyaság! Nem, ezt Gusztáv és Juliska nem tehették.

Béla. Ez már igazán sok!

Zsidó. Oh, nekhib nagy molatság volt; de majd megbánják még ük ezt a molatság!

Béla. Ugyan, soha se gondolj rá többet! Mit csinálsz velök? Bepanaszolhatod ugyan őket, de lásd, sokkal nemesebb, ha megbocsátod. Ugy sincs semmi hasznod belőle, ha megbüntetik őket.

Zsidó. Oh, nem megyek panaszra. De azért ük megbánják oztat a molatság, hogy oly böszkék és ros szivőek volthak. Majd fogják sajnálni, hogy le nem öltettek, szépen nem szólthak hozzám. Igen, igen, majd meglátjok, khi nevet otóljára.

Évike (nevetve.) No no, micsoda rejtélyes beszéd ez, mintha valami titkos nagy hatalmad volna? Min töröd a fejedet? (Kocsizörgés hallatszik.)

Béla (az ablakhoz lépve.) **Kocsi** állt meg házunk előtt . . . ki jöhet hozzánk? Nini! Egy szőke urfi ugrik ki a kocsiból . . . a bakon meg egy koromfekete kis néger inas ül . . . ez nem lehet más, mint **Aladár**!

Évike. **Aladár!** Lehetséges-é! Igy hát sokkal hamarabb érkezett meg mint vártuk.

Zsidó fiu (félre, tiszta kiejtéssel.) Micsoda? **Aladár**? No ezt már csakugyan szeretném látni! Meglapulok itt a zugban, hadd lássam, mi történik itt!

Évike (az ablaktól visszajöve.) Már bejöttek a kapun . . .

Béla. Sietek elébe!

(Gyorsan fölnyitja az ajtót s amint ki akar menni, beleütközik a belépő rokonba, ki hosszú szőke haját, szemüveget visel s nevet séges cziczomával van öltözve; utána jön a néger fiu, tarka-barka, bő ruhában, fején turbánnal).

VI. JELENET.

Előbbiek. A rokon és a néger fiu.

A rokon. Na, was ist das? nem látol, du ox? (Öklével visszataszítja **Béla**.) Mért nem nézni a tied orrod elé? He?

Béla (ijedten) Oh . . . ho . . . bocsánat . . . véletlen . . .

A rokon (durván) Nix véletlen! Senki nem szabad enyém utba állni, tudod?

Évike. Ez volna **Aladár**? Lehetetlen! Ilyen volna a mi rokonunk?

A rokon. Was sagt sie? Én magáé rokon? Oh nein, maga kleine Person, maga itt olyan . . . olyan Stubenmädchen . . . szobaleány, ugy-e? Talán az enyém kis Négersklave magának rokon, Bedienter und Stubenmädchen, inas és szobaleány, das passt zusammen. Hehe!

Zsidó fiu (a zugban, félve.) De már ez igazán csodálatos!

Évike (ámultan sugva **Béla**nak.) No ez gyönyörű vendég!

Béla (a rokonhoz.) Mindenekelőtt szabad nevét kérdenem?

A rokon. Nem szabad; nichts fragen, hanem menni és ide hívni a nénit, die liebe Tante, vele akar én beszélni.

Évike. Tehát csakugyan **Aladár**?

A rokon. Was sagt sie? Tom! kérdezd ennek a két cselédnek a neve.

Béla (**Évike**hez.) Ez már mégis arczátlanság! (A néger fiu **Béla** felé megy, de ez megvetőleg hátat fordít neki; a rokon a pam-lagra veti magát és lábait szétterpeszti, a néger egy-egy széket tol alájok.)

Évike (**Béla**hoz.) Valóban, ilyesmit álmodni sem mertem volna. Mi ugyan hiába örültünk.

Béla. Ugy látszik! Nem hiszem, hogy ezt a hetyke uracsot eltűrlessük a házban, még ha náluk akarna is lakni.

Évike. Ezt bizony legfeljebb macská kedvéért lehetne elviselni, ha segítené a bácsi **Aladár** eltartása fejében.

A néger fiu (**Béla**hoz.) Mért maga elfordulni; nagyságos urfi kérdezni, wer seid Ihr? Kik vagytok? A ki nem gazdag, nem ur, azzal ő nem beszélni, az csak armer Teufel, wie ich. Beszélni velem, én jól érteni magyarul.

Béla. De már ez mégis sok! Komolyan kell beszélnem vele. (Félrelökve a néger fiut, a rokon elébe lép.) Kedves **Aladár**, most már megelégettem a hetvenkedést. Ne gondold, hogy mert te a gazdag bácsi nagybátyánk fia vagy, eltűrjük még az inasod arczátlanságát is. Mi a te nénéd

gyermekai vagyunk, a kikhez tégedet atyád küldött; örültünk is jövetelednek, mert nem tudtuk, hogy ott a nagyvárosban a ti előkelő házatoknál ilyen illedelmet tanultok.

A rokon. Ah, ah! Also bist du der Péla? Tik vagytok meglenni a kis rokonok nekem? Sehr schön! Nem tudom. No hát eins, zwei. Siess és hívd a Tante, látni akarok őt. Azt a rokos zsidó fiu pedig kikergetni . . . was da? Csak nem a tietek pajtás?

Zsidó fiu (félre.) Ahá! most már megismertelek, kedves rokon, tudom már, kik vagytok? No, majd rendezek én nektek mindjárt egy kis meglepetést. (Fenn zsidósan.) Oh, must nem fhélek, drághaláthos nagysághos ifior, itt nincs kotya, akit a szegény zsidófióra oszitsanak. De elmegek és csak azt mondok: a viszontlátásig!

A rokon (sugva a néger fiuhoz.) Talán csak nem ismert ránk? (El.)

A néger fiu. Oh, dehogy! Nincs annak annyi esze.

VII. JELENET.

Előbbiek, a zsidó fiu nélkül.

A rokon (Évikéhez.) Also, liebes Cousinechen, szaladni a mamáért, én itt várok rá.

Béla. Kedves mamánk sulyos beteg volt s most épen alszik, nem szabad felköltetni.

A rokon. Ah warum nicht gar, nem szabad! Muszaj, én akarni vele beszellni. Vorwärts! No, nem? Tom, dörömbölj az ajtón!

Évike. Ez már mégis szörnyőség!

A néger fiu. Melyik a mama ajtó? Nix schlafen, majd én klopfen, hogy mindjárt fölkelni. (Indul az egyik ajtó felé.)

Béla (visszatartja.) Meg ne próbáld, mert torkodra forr.

Évike (halkan Béléhoz.) Istenem, mi lesz ebből! Talán jobb volna ha szépen megkérnök . . . kísértük meg szép szerivel . . .

Béla. Nem bánom. Kináld meg kétszersülttel.

Évike. Te pedig egy pohárka borral. (A rokonhoz.) Kedves Aladár, ha talán kissé várni akarnál . . . mamánk bizony nyal nem sokára fölébred, addig kóstold meg ezt a kétszersültet.

A rokon Bisquit? Schon recht, adni ide. (Beleharap) Miserabel schlecht . . . de megeszem . . .

Béla. És egy pohárka tokajit is igyál hozzá. (Tölt neki.)

A rokon (eszik-iszik.) Schon recht, tehát várni egy kicsit, Tom! setz' dich, pihenni! (A néger fiu a pamlagról egy vánkost a földre tesz ura lábaihoz, ráül és horkolva alszik.) O weh! szorit a czipóm . . . verdammt! He, kis lány, Cousinechen! Komm her, huzd le a czipőmet.

Évike. Mit? Én huzzam le a czipődöt? Megbocsáss, ez nálunk nem szokás és ha már épen nagyon szorit, huzasd le az inasoddal.

A rokon. Az inas? Oh, der arme Tom, nagyon álmos . . . látol, hogy alusz.

Béla. Itt nincs helye az alvásnak.

A rokon. Schon gut, de én megengedem. Alles eins, ő szolgál, vagy tik szolgáltok. Én lenni ur, parancsolni, tik megcsinálni mindent.

Béla. Abból semmi sem lesz! Mi rokonaid vagyunk, nem pedig cselédeid.

Évike. Ha szivességet tehetek, azt örömet megteszem; de az ilyen izetlen tréfát nem tűröm el.

A rokon. Tréfa? Nix tréfa! Akinek van pénz, sok pénz, az parancsol, az az ur, akinek nincs, az csak armer Teufel, szolgáló. Ja, ja, Freundchen, ha tik az akarni, hogy én itt lakik, akkor tik engedelmeskedni.

Béla (félrevonva Évikét.) Hagyjuk abba, már látom, hogy nem boldogulunk vele. Nagy hóbertos, vagy nevetségesen elbizakodott ficzkó, nem hozzánk való.

Évike. Talán megváltozik, ha mamánk beszél vele.

Béla. Nem hiszem! Roszul van nevelve s ezt bizony csodálom a bácsitól, akit olyan derék embernek mondanak.

A rokon (sugva a néger fiúhoz, ki Béla és Évike beszédét lesi.) No, mit beszélnek? Meg vannak rémülve?

A néger fiu (szintén sugva.) Még nem eléggé. Még remélik, hogy meg fogsz változni.

Béla (Évikéhez.) Én valóban nem tudom, elbírnam-e viselni ezt a dölyfös viseletet.

Évike. Oh, valóban csak mamánk kedvéért lehetne megkísérteni.

Béla. De gondold meg, szegény mamánknak is mennyi bosszúságot okozna, mennyire gyötörné kiállhatatlan szeszélyeivel. Ez borzasztó lenne.

Évike. Igazad van... és szegény mamánk különben is oly gyöngye és beteges. Bizony jobb volna, ha soha sem is

jönne a házunkhoz. Csak hadd menjen Gusztávékhoz.

A rokon (halkan a négerhez.) Mit sutognak?

A néger fiu (szintén sugva.) Ugy látszik, nagyon megelégtették a mulatságot. Csak még egy-két vastag tréfa és győztünk! Soha sem fognak kívánczolni a gazdag rokon után. (Ismét alvást szinlel).

A rokon (fennhangon.) No hát, kis leány, was ist denn? Már mondtam, lehozni a cipőt nekem... eins, zwei! Kreuzdonnerwetter! te nekem Stubenmädchen, én parancsolni!

Béla. No de most már elég volt! (Elébe áll). Hallod-e, te szemtelen ficzkó, most rögtön lódulj ki a házunkból és ide többé be ne tedd a lábadat. Majd megírjuk apádnak, hogy semmi szükségünk ilyen lakótársra. Most én mondom: eins, zwei! Pusztulj innen!

A rokon (nyugodtan szétterpeszkedve a pamlagon és nagyot ásítva.) Na, ruhig sein! Én nem szeretni a lármát. Én itt bevárni a liebe Tante; (ásít) fogom aludni. Gute Nacht! Ha a liebe Tante fölkel, akkor du, mein lieber Péla, engemet is felgelteni.

Béla (nagy haraggal.) Itt nem fogsz aludni! Türelmemnek vége s ha jó szándoból nem távozol, kidoblak! (Meg akarja ragadni, de hirtelen megáll, mert kopogás hallatszik az ajtón).

VIII. JELENET.

Előbbiek. Aladár. Néger fiu (néma személy.)

Évike (ámultan néz a belépőkre.) Uram bocsá! még egy ilyen bolond pár!

(A pamlagon fekvő rokon (Gusztáv) és a földön guggoló néger fiu (Juliska) fölugranak és rémülten bámulnak a belépőkre).

Béla (szintén meglepetve.) Valóban, ez furcsa!

Aladár. Nagy meglepetést keltek köztetek? Pedig tudjátok, hogy jövök, ha nem is épen ma. Én Aladár vagyok, rokonok Bécsből.

Béla. } Aladár!
Évike. }

Béla. De hát akkor ezek kicsodák? Ez is Aladár és inasa! (Gusztávra és Juliskára mutat.) Melyik az igazi?

Aladár. Hogyan? Itt merészkedett valaki az én nevemben föllépni? Mindjárt meglátjuk, kik e gyönyörűséges makvirágok! (Gusztávhoz ugrik s lerántja alháját, Juliskának is turbánját a fekete alarczát.) Nos, ismeritek, kik ezek?

Béla. Hiszen ez Gusztáv! Hahaha.

Évike. Ez meg Juliska! Hahaha.

Aladár. Kedves rokonaink, kik a messziről várt Aladárt mint valami szenvedhetet-

len ficzkót akartak bemutatni, hogy ne is kívánjátok őt a házatoknál látni. De a gyönyörű terv fölsült s most szeret-

PERZSA VÁSÁROK ATKELŐLYÖN. (Lásd a 266. lapon.)

nének itt sem lenni, ugy-e? Hahaha! (Aladár, Évike, Béla kaczagva körülállják a nagy zavarban szemlesütve ott álló Gusztá-

vot és Juliskát.) Siettem, hogy rajtakapjam őket.

Béla. Most már kétségem nem levén, megölelhetlek.

Kedves Aladár! Isten hozott! (Aladár megöleli Bélát és Évikét.)

Évike. De hát hogy tudtad meg ezt a gonosz tréfát, kedves Aladár?

Aladár. Oh, nagyon könnyen. (Gusztávhoz és Juliskához fordulva.) Nézzetek meg jól, nem emlékeztek reám? Nem emlékeztek a szegény zsidó fiura?

Gusztáv (ámul-tan.) Te voltál az a zsidó fiu?!

Juliska (szintén.) Nem sejtettük... ha tudtuk volna...!

Aladár. Persze, akkor nem uszítottatok volna rám a kutyákat. De én épen azért jöttem váratlanul és álöltözetben, hogy igazán megismerjelek titeket is. Béláékat is, hogy tudjam, hol vannak igazi rokoni

szeretettel. Oh, megismertelek jól és midőn az imént e maskarában ide jöttetek, szintén rátok ismertem. Ti irigykedve féltetek, hogy a gazdag rokon ide a szerény, de kedves házba költözhetnék, meg akartátok rontani tulajdon rokonaitokat . .

Gusztáv (nagy zavarban és félénken.) Oh . . kedves Aladár . . . hiszen csak tréfa volt.

Aladár. De nagyon gonosz tréfa, mely azt mutatta, hogy nincs jó szívetek. (Béla-hoz és Évikéhez.) De titeket, kedves Béla, édes jó kis Évikém, ezer örömmel üdvözöllek. Tik még mint szegény zsidófiút is szívesen láttatok s mikor azt hittétek, hogy Aladár egy szenvedhetetlen ficzkó, még azt is el akartátok viselni jó mamátok kedvéért. De ne higyétek, én nem vagyok valami gögös kiállhatatlan fiú, én nem fényt és pompát keresek, hanem szerető rokonokat, kik némileg pótolhassák távollevő kedves szüleimet. Én hát itt maradok nálatok, — ha befogadtok!

Béla (kezet szoritva vele.) Ezer örömmel! Testvérünk leszsz!

Évike (megöleli.) Én már is szeretlek, mint testvéremet!

Aladár (átölelve tartja őket.) Igen, mint édes jó testvérek fogunk élni, boldogan. (Gusztávhoz és Juliskához.) Boszuálló, haragtartó nem vagyok; ha látni fogom, hogy őszintén megbántátok csinyeteket és megjavultatok, akkor veletek is megkötjük a barátságot. Ugy-e, Béla, Évike, akkor ti is megbocsáttok.

Béla } Oh, tiszta szívből!
Évike }

Aladár. De most menjünk mamátokhoz, az én kedves nénikémhez. Neszt hal-

lok szobájából, badd legyenek én az első, ki vidám, boldog jó reggelt kíván neki! (Vigan az ajtó felé indulnak.)

— Függyöny legördül. —

VÁSÁR PERZSLÁBAN.

(Képekkel a 264—265 és 272. lapokon.)

VOLTATOK már vásáron? Bizonyosan, mert nálunk az ország minden részében, kis városokban, sőt bucsuk alkalmával falun is sokszor van vásár, amikor aztán összegyül a környék népe és kinek mi eladója van, behozza és eladja, akinek meg szüksége van valamire, bevásárolja. Van nagy sokaság, tolongás, zsibongás s az otthon maradt gyermekeknek a mama többnyire visz valami kedves vásárfát, hogy nekik is legyen örömük.

De a mi vásáraink ha nem is volna, az bizony még nem volna valami nagy baj, mert vannak jó vasutaink, országutaink, van postánk és van sok városunk, ahová mindig el lehet menni és mindig lehet mindent eladni és vásárolni. De nem így van ez sok más országban, ahol az emberek még nem haladtak annyira, ahol nincs jóformán semmiféle ut, hogy kényelmesen és gyorsan lehetne utazni s ahol csak több napi járó földön akad egy-egy kisebb-nagyobb város; így van ez például Ázsia egyik országában, Perzsiában.

Itt már nagyon nevezetes és fontos dolog a vásár. Rendesen valamely nagyobb városban tartják egyszer vagy kétszer minden esztendőben, többnyire őszi és tavasz idején s ekkor messze földről, az egész országból összegyülekeznek ide mindenki, akinek valami vásárolni vagy eladni valója van, mert máskor és más helyen hiába próbálna szerencsét. A vásár ideje előtt tehát már hetekkel készülnek a távol vidékeken lakó kereskedők és különböző mesteremberek s összeszedik a portékát, amit hónapok óta a vásárra

én az első, ki
kiván neki!

ÁBAN.

(lapokon.)

? Bizonyosan,
minden részé-
csuk alkalmá-
vásár, amikor
népe és kinek
eladja, akinek
e, bevásárolja.
s, zsbongás s
eknek a mama
ves vásárfiát,
ük.

nem is volná-
volna valami
vasutaink, or-
van sok váro-
t menni és min-
vásárolni. De
országban, ahol
adtak annyira,
iféle ut, hogy
metne utazni s
ldön akad egy-
; így van ez
ágában, Per-

zetes és fontos
amely nagyobb
vagy kétszer
yire ősz és ta-
ze földről, az
kezik ide min-
lni vagy eladni
és mns helyen
A vásár ideje
készülnek a
skedők és kü-
összeszedik a
óta a vásárra

készítettek; akik pedig vásárolni akarnak, előkeresik pénzüket, aztán utra kelnek, még pedig nagyobb csapatokban, ugynevezett karavánokban, egyszerre, hogy a hosszú, nehéz utazásban egymást segíthessék és a pusztákon leselkedő rablók ellen egymást védhessék. A messziről indult karaván nem ritkán két-három hétig is uton van és ugyancsak bajjal jut előre, mikor valamely nagyobb folyóhoz ér melyen nincs híd s melyen a tevéknek át kell uszni, a portékát pedig uszó tömlők segítségével kell átszállítani.

A vásár aztán nem egy napig tart, hanem két hétig is, és ugyancsak tarkabarka. A kereskedők és a vevők ló- vagy teveháton ülve járnak erre-arra és alkudoznak, adnak-vesznek s még a frissítő italokkal kereskedő emberek is lóháton járnak. Nagy tömlőben hordják hátukon az italt s ha valaki megszomjazott, odatartja a száját a tömlő csapja alá és csekély pénzdarabért annyit iszik, a menüi csak kell neki.

BETÜREJTVÉNY.

TALÁLÓS KÉRDÉS.

— Főladja Nemes Albert. —

36 pontból 10-et kell
kötörülni, úgy hogy min-
den sorban páratlan
szám maradjon.

SZÜLŐI REMÉNYEK.

(Képpel a czimlapon.)

SÜRÜ lomb árnyában
Megépült a fészek.
A szülők rajt ülnek
S bele-bele néznek.

Nézik nézegetik,
A két kis tojásukat,
Ebből költik majd ki,
A két kis madárkát.

És finom zengéssel
Rebbenvén körülte,
Ök is reménykednek
S aggódnak örülve.

Hej, a kikre vár most
Kedveskedő csókjok:
Milyen is lesz hát majd
Az ő két fiókjok?

Egyik az apának
Merész sebes szárnya,
Másik az anyóknak
Lesz csöndeske lánya.

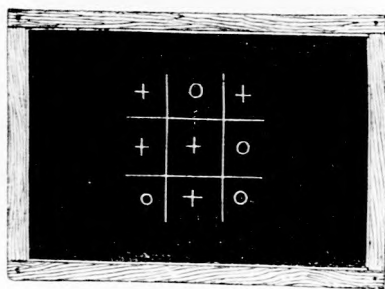
Sűrű lomb árnyában
Kis tojásos fészek,
A szülők reménnyel
Bele-bele néznek.

JÁTÉKOK A PALATÁBLÁN.

Kedves Forgó bácsi!
En és Béla öcsém, ha vagy elfáradtunk, vagy rosz idő miatt a szabadban nem játszhatunk, mindenféle apró játékokkal töltjük időnket, melyeket a nevelő urtól tanultunk. Ha kedves Forgó bácsi megengedi, néhányat közlök kis olvasótársaimmal, talán akad játékaink között olyan is, amit még nem igen ismernek.

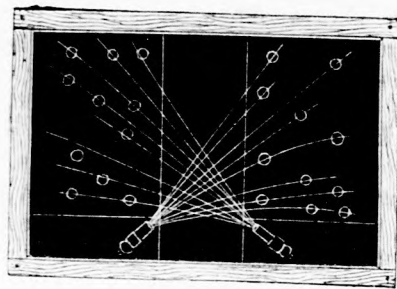
1. *A malom.* Azt hiszem ezt sokan ismerik és játszik, de azért mégis csak iderajzolom. A táblára két-két vonalat kell keresztbe rajzolni. Ketten játszanak s az a föladat, hogy az egyik játékos há-

rom helyet egyenes vonalban elfoglaljon. Fölváltva rajzoljuk oda a jegyeket, még pedig az egyik keresztet, a másik zérust. Egyes játékos könnyen rászedheti ellenfelét. Ha a kilencz koczka úgy telik be végül, mint itt a rajzon látni, hogy t. i. egyik félnek sem sikerült három jegyet egy sorba tenni, akkor egy sem nyert.

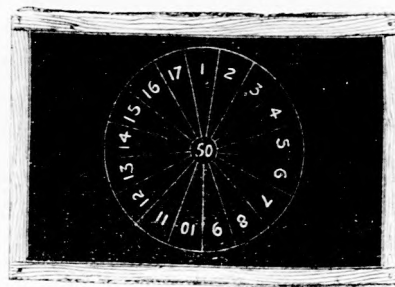
2. *Muszka és török.* Ezt is ketten játszik. A tábla közepe táján két vonalat kell húzni, az egyik a muszka, a másik a török sáncz s alól egymással szemben áll egy-egy muszka és török ágyu. Mindkét fél fölállítja, azaz fölrajzolja a maga kato-

naít, még pedig egyenlő számmal, aztán fölváltva lönek, azaz egyenes vonalakat

huznak, kiki a maga ágyuja torkától az elleséges katonák felé; a vonalnak egyenesen vagy csak igen csekély mértékben meghajolva szabad futni s a hány katonát érint, annyi van megölve. A mesterség tehát, abból úgy állítani föl a katonákat, hogy lehetőleg keveset érhessen egy vonal; az oly lövés vagyis vonás, mely szögletben megtörik, nem érvényes. A jelen rajzon jobbra van a muszka, balra a török, mindegyiknek van 11 katonája s mindegyik nyolcz lövést tett. A török a nyolcz lövéssel leterítette mind a tizenegy orosz, az orosz ellenben csak tíz törököt, így tehát a török marad győztes.

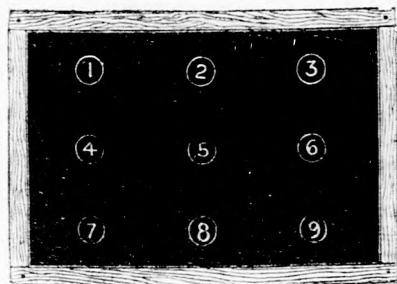
3. *A szerencse kereke.* A táblán kört rajzolunk, ennek közepén pedig egy kisebb

kört, melybe beleírjuk a nyertes számot, p. o. 50-et. E kis körtől a nagy körig

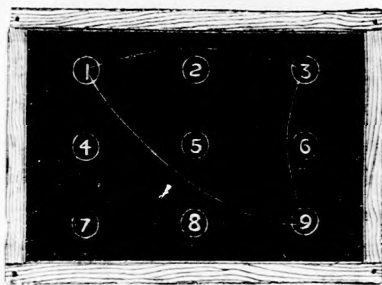
egyenes vonalakat húzunk, egymástól egyforma távolságban s minden két vonal közé egy számot írunk, 1-től fölfelé mint a rajzon láthatni. Ekkor a játékot — lehet három vagy négy — fölváltva kezébe veszi a palavesszőt s behunyt szemmel néhányszor ide-oda lóbázva, találomra a kerékre bök; ha oly helyen érte, ahol szám van fölírva, ezt a számot külön fölírja magának, a tábláról pedig az ilyen, egyszer már érintett számok kitörülttnek. A játékosok fölváltva teszik ezt; aki oly helyet talál érinteni, ahonnan a szám már ki van törülve, annak ez a vonása kárba vész. A ki hamarább érintett annyi számot, hogy ezek összevéve kiadják a középen levő 50-et, az lett a nyertes.

4. A *kerítés*. Ezt ketten játszhatják. A táblára szép sorban kilencz kis

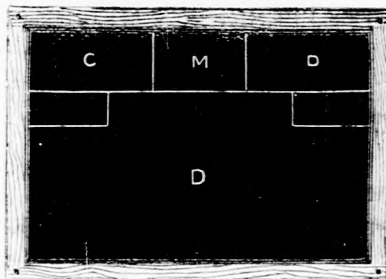
köröket rajzolunk, mint ez ábrán láthatni s mindeniket megszámozzuk. A játék aztán így foly: Béla — az egyik játékos — felszólítja Jenőt, a másik játékos, huzzon egy vonalt p. o. 1-től 9-ig. Jenő a vonalt húzhatja, a merre neki tetszik. Miután ezt a húzást megtette, Béla egy másik vonalat kíván 9-től 3-ig. Jenő ezt is megteszi s mivel a 9-től már két vonal indul ki, ez a szám kiesik a játékból. Béla most egy

harmadik vonalt kíván 1-től 3-ig; Jenő ezt is meghuzza. De Béla most ismét egy vonalt kíván 5-től 8-ig — ezt azonban Jenő már nem képes megtenni, mert egy már meghuzott vonalon kellene keresztül menni, — ez pedig nem szabad. Béla tehát győzött. E játéknál annak, a ki a vo-

nalakat huzza, természetesen legfőképp arra kell ügyelni, hogy a még nem érintett számokat lehetőleg be ne zárja.

5. *Hogy volt a vásár?* Ez tisztán szerencsejáték, melynél az ügyesség keveset használ. A táblára egy ilyen alakot rajzolunk:

A felső három koczkában levő betűk e szavakat jelzik: *csekély*, vagy *olcsó* (a szerint, a miről a kérdés szól); *mérsékelt*, vagy közepes; és *drága*, vagy nagy. Az oldalt látható két koczka arra való, hogy a játékosok, ha a kérdésre jól feleltek, ide

mindannyiszor egy-egy jegyet huznak, kiki a maga oldalára. A játék aztán így foly: az egyik játékos félre vonul a táblával s a felső koczkákban levő betűk valamelyikét, tetszése szerint, a lent levő szabad helyre írja s kezével elfödi. Aztán visszatér és szól:

— A vásáron voltam, lovat vettem; olcsó volt-e, mérsékelt áru vagy drága?

A jelen rajzon a kézzel elfödve *d.* betű van, tehát »drága«. Ha a másik játékos eltalálja, akkor nyert és egy vonalt huz a maga koczkájába, s aztán ő kérdez. A kérdés akármire vonatkozhatik: akár az árra, akár a nagyságra, csak megfelelően kell a felső koczkákba a betűket beírni. — Ha a kérdésre a másik játékos nem azt feleli, amit a kézzel eltakart betű jelez, akkor veszített és az ír föl nyertes jegyet, aki kérdezett. Akinek hamarabb van husz jegye, az nyerte meg a játékot.

Tisztelő kis barátja:

Péterffy Dani.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIV. köt. 14-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Világ vége.“

Helyesen fejtették meg: Nagy Elemér, Bokross Jani, Halász Józsi, Kerekes Ilona, Grósz Berta, Fanta Mariska, Valther Mariska és Ilonka, Karakásevics Mariska és Olga.

Részben megfejtették: Liphay Béla, Ballásovich Alice, Buday Emma, Auer Lujza és Klára, Miklós Irnák, Laubocher Ernő, Nagy Margit, Heizler Emil, Beőkőnyi Irma és Külker Mari, Nagy Mariska, Nedeczky Palika, Obetko Dezső, Dolecskó Irén, Fischer Bella és Vilma, Stiller Margit és Klárka, Detrich Mariska, Kumer Béla, Koller Ilonka, Treichlinger Paula, Hodossy Ilona és Gedeon, Köllner Károly,

Ulrich Etelka, Liszauer Jolán és Lenárd, Balogh Feri, Leopold Gyula, Koch Béla, Adler Dávid, Reiner Herman, Radulovics Stefania, Link Judita, Buk Irma és Samu, Kohn B., Róza, Mór és A., Barna Béla, Halász Elek, Fischer Ilonka és Sándor, Kohn Julcsa, Petrovay Gábor, Fenyvessy József, Radocza Hanna, Ágoston Anna és Károly, Nagy Flóricza, Menczel Szeréna, Fűchsl Ludovika, Reiser Antal és Samu, Zinsenheim Ilona és Teréz, Dubez Margit, Marssó György, Gorove Gabriella és Mariska, Mojsisovics Vilmos, Bolemán Sándor és Árpád, Neiser Szilvina, Elsner Helén és Aurél, Flamm Berta és Matild, Rosenberg Róza, Ignác, Béla, Aladár és József, Mittelman Gyula, Riesz Elek, Horváth Ida, Küllely Elemér, Polakovics Béla, Bisztray Jóska, Sey Szilvesztrina és Tamás, Neumann Ilona és Miksa, Fuchs Adél, Altner Jozefa, Nagyfejeő Malvin, Ilonka és István, Ráth Mátvás, Gutmán Berta és Guszti, Vinkler Zseni, Schächter Zsiga, Diemár Ernő, Veisz Száli, O'tai Aladár, Balás Irénke, Schulman Kálmán, Alter Károly, Margaréthen Ignác, Rozenberg Aladár, Brudermán Abraham, Csapó Dani, Tatler Alice, Sellyey Ilona, Stenczinger Jenő, Tar Klementin, Müller Károly és Feri, Spitzer Kornél és Manfréd, Sweiger Róza és Ödön, Vári Sándor, Demeter Albert és Dezső, Burger Vilma, Ebergényi Győző, b. Horváth Ferencz, Fülöp Regina és Kálmán, Schenek Irma, Freud Mili és Zsiga, Schiffer Miksa, Hirsch Ödön, Kanitz Zsigmond, Schwarz Róza és Sándor, Kron József, Lövinger Sándor, Grünfeld Dezső, Zatlukál Erzsike és Jóska, Kalmár Margit, Henk Hermin, Fraller Gyula, Mattyus Czicza, Deutsch Gizella, Kohn Sándor és Ali, Farkas Jani és Pista, Óvári István, Weisz Száli, Aglár Leontin, Scheidl Károly és Guszti, Hamburg Albin, Géza és Lajos, Walter István és F., Hirkó Vilma és László, Matékovich Irénke, Kreskay Pirooska Szentiványi Aranka, Schmidl Laura és Margit, Schwarz Ferencz, Bernstein Paula, Hartenstein Paula, Goics Amadill, Nyul Böske.

*

A »Kis Lap« XIV. köt. 12-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Neumann Ferencz, Deutsch Szidónia, Katona Mór, Veisz Száli, Hamburg Albin, Géza és Lajos, Walter István és F. (egészen ird ki nevedet! F. b.), Hirkó Vilma és László, Matékovics Irénke, Kelemen Brigitta, Mikolics Szeréna, Szentiványi Aranka, Vamzer Károly.

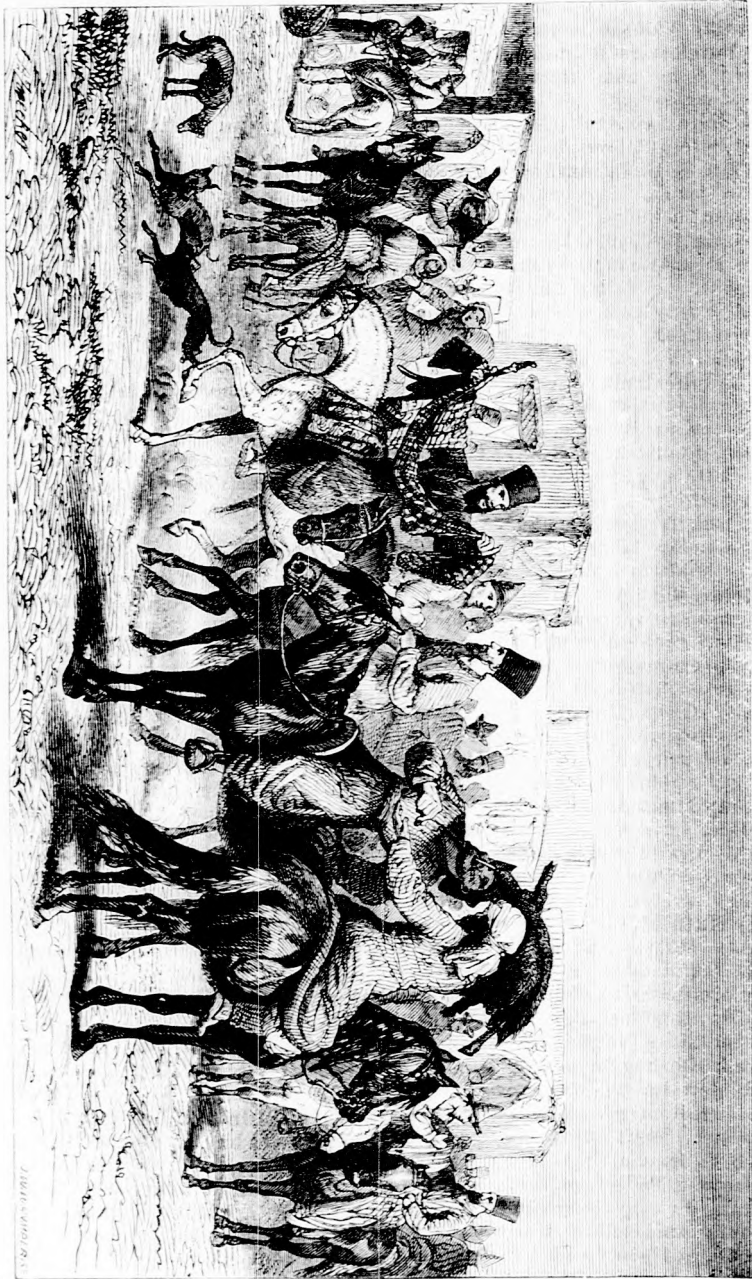

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

(Vége.)

Löv Paula. Valóban sikerült kis tréfa. Megjelen. — Ivánkovics Béla. Neked nem jár a »Kis Lap«? S ha nem, mért csak most s kivételkép a 3. számot adta oda olvasás végett a tanító ur? Ez iránt szeretnék tisztába jönni. — Munk Pál és Péter. A levél, ha jól emlékezem, nem vidékről jött. — Budaházy Ilonka. Valóban írásod nagyon javult. Még emlékszem azokra az ákom-bákom betüidre, melyekkel negyed-éve írtad hozzám leveleidet. Ma már mennyire haladtál! Én is obajtom, hogy mentől tovább maradjunk együtt. — Feiler Lázár. Az apróságokban sok jó van. Az a sötétben bőleselő vers nem való gyermeknek. — Russ Oszkár. Emberről van kis öcsém! Valamikor jó verselő válhatik belőled. — Bodola Irma. A versikén egy kis javulás csakugyan látszik; de azért még nagyon gyenge szegényke, ne is bántuk. A kérdésednek nem sokára eleget tehetek. — H. M. (T. Gyrgy.) A »Kis Lap« alatt ön úgy látszik rossz versek, még pedig rossz erotikus versek menedékhelyét képzeli. — Desewffy Aurél. Manónak teljesen igaza van; ha tudom lakását, az almás megfajtéshez meg is küldtem volna az almákat. — Neumann Béla. Majd csak megjelen az, még pedig szokás szerint névtelenül. Így mindakettőnek igazság lesz téve. — Prandtner József. A könyvtár eszméjének nagyon örövendek. Írásodon könnyen javíthatok, mert a főkéllék: a világosság s olvashatóság, megvan betüidben. A rejtvény sem rossz. Besoroztam. — Repeczky Irén. Mintha én azokat már olvastam vagy hallottam volna. A Magas eszéből süss ki valamit, kis lányom. — Dunay Ilma. Jó; meg fog jelenni. — Muslay Etelka. Igen csinos; hova előbb kiadom. — O. G. A pénz annak idején a lapban nyugtázva volt. — Bun Lajos. Elmés; de a ki nem paksi vagy a-vidékbeli, sohasem fogja kitálatni. — Nagy Mathild. Az egyik bevállik s meg is rajzoltatom. — Mátyás András. Ugy szerkesztés mint rajz tekintetében sikerült. — Nagy-Kállósból egy olvashatatlan névalírású levelező lapot vettem. Az illető ne vegye hát zokon, ha nem lel ott magát a megfajtott soraiban. — Kellner Teréz. Kár hogy a magyarban fölötte szabatosan kiejtett hosszú vagy rövid magánhangzó nem engedi meg a különben sikerült rejtvény közlését; mert nem így mondjuk: Éiba, Abél, Béla, hanem Elba, Abel, Béla. — Dorina. Hallgatunk. Pedig tapsoltunk is már. — Hóbor Kálmán. Ha annyi ezerezen nem röstellik Forgó bácsihoz intézni levelüket, te is csak bátran írd ki hogy bácsi, ez lévén a »Kis Lap« szerkesztőjének hivatalos neve. — Biekl Angela és Irén. Melyikőtök a rajzoló, mert ügyesen vannak ám rajzolva. Ketteje sorba is került. — Király Irén

és Kálmán. Az egyik bevállik. — Eisler Tivadar. Az ilyesmi közlését tiltja a szerénység. — Steiner Paula és Ede. A tűz, víz, levegő és föld: ez az ugynevezett négy elem. Igaz ugyan hogy a föld alatt már most az elemek összetételét értjük, de azért, hivatkozással a régire, afféle rejtvényekben még mindig szabad így nevezni. — Zajzon János. Mélyen megilletődve értesülök általad, hogy a multkorii leveledben említett gyermekmunka-estélyek elnöke, Madarász Bertha márczius 24-én meghalt. A derék leánykának emlékét kis olvasóim nevében én is megáldva, csak e betüből font koszorút akaszthatom fejfájára. — Szőke E. Mi az egész neved? Kérdésedre különben a választ azóta megkaptad. — Fekete Mártonné asszony (Dbrezn.) A levélben nyoma sem volt a pénznek. — Eisele Vilmos. A Steiner Paulának és Edének írt üzenetből megláthatod, hogy kéresemmel nem állsz egyedül. — Scholtz Endre. Ha ki valakit rendre oktat, az nem azon kezd, hogy kusza, pécésétes, olvashatatlan karcolásban, hanem telhetőleg csinosan írt sorokban fordul a szerkesztőséghez, vették e a levelet vagy sem. De te csak vakmerően és gunyosan kiszalasztod, hogy a »szerkesztőségben uralkodó rend folytán« a te neved nem jelent meg a megfajtott között; pedig levelednek színét sem látom soha. Aki pedig, úgy mint te, vét a tartozó tisztelet ellen: azt én kis barátomnak többé nem tekintem. A lapot járathatod, de én nekem haszontalan írsz ezentul. — Buday P. (?) és Senok G. (?) Teljes neveteket követelen. A kutya-történet elég simán van előadva s mint szorgalom jelét szívesen is olvastam. — N. A. F. (St.-Lőrincz.) A mese csinos és némi szükséges változtatásokkal meg is fog jelenni. — Pécsy Anyalka. A földvány annyira elmés, hogy inkább élcz lapba való. — Buday Emma. Csak türelemmel légy. Apró küldeményeid bizonyosan megjelennek. Hogy mikor? azt nem mondhatom, mert sokan vannak még előttem, akik korábban küldték be dolgozataikat. Már pedig igazságosnak kell lenni s tiszteletben tartani az elsőséget. Ezt magad is beösméred, ugy-e? — Epstein Sándor, Rupp Lili és Jani, ifj. Sebe István, Fuchs Róza, Janik Béla, Weinberger Armin, Hollós Dezső, Krausz Imre, Baráth Józsi, Deutsch Ödön, Kovács Elemér, Ödön és Elek, Vogl Izabella és Tivadar, Herczeg Jenőke, Idrányi Margit, J—y M—ly, Detrich Mariska, Laubocher Ernő, Korompay Laczi, Kumer Béla, Fejes Gizi, Heizler Emil s Besze Jutka, Deutsch Gizella, Horváth Endre és Lövinger Bernát rejtvényei több okból (vagy mert már ismeretesek, vagy mert nagyon könnyűek, vagy pedig mivel nincsenek eléggévilágosan megszerkesztve s csinosan előadva) nem jelenhetnek meg.

PANZA VÁSÁR. (Lásd a 265. lapon.)

Fel-író szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.